

POLSKI UNIWERSYTET NA OBCZYŻNIE
W LONDYNIE

ZESZYTY NAUKOWE

SERIA TRZECIA, NR 5, 2017

OD REDAKCJI

Po raz piątą mamy zaszczyt i przyjemność zaproponować Czytelnikom rocznik „Zeszytów Naukowych PUNO”, który prezentuje dokonania uczonych, młodych pracowników naukowych związanych z Polskim Uniwersytetem na Obczyźnie w Londynie oraz współpracowników i sympatyków skupionych wokół tej szacownej placówki.

Rektor PUNO prof. Halina Taborska oraz Redakcja składają serdeczne podziękowania za wsparcie finansowe edycji piątego tomu, udzielone przez The Hanna & Zdzisław Broncel Charitable Trust, a także The De Brzezine Lanckoroński Foundation (Fundacja Lanckorońskich), której przewodnicząca – Karolina Lanckorońska – na osobisty list prof. Taborskiej z prośbą o wsparcie, pozytywnie na nią odpowiedziała.

Słowa wdzięczności kierujemy także do dr hab. Ewy Danowskiej z Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, która tradycyjnie już, społecznie, rzetelnie, wnikliwie i krytycznie zrecenzowała zamieszczone w tym tomie artykuły. Dziękujemy również dr Izcie Krasieńskiej z Instytutu Dziennikarstwa i Informacji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach za systematyczne wprowadzanie i uzupełnianie do bazy danych, jaką jest POL-index, bibliografii artykułów opublikowanych w „Zeszytach Naukowych PUNO” od pierwszego numeru, dzięki czemu nasze artykuły funkcjonują, są widoczne i wykorzystywane w obiegu naukowym. Czynimy starania, by nasze artykuły były obecne także w bazie Index Copernicus.

Zebrałe w piątym numerze „Zeszytów” materiały zostały podzielone na dwie zasadnicze części: *Artykuły i rozprawy* oraz *Referaty i wystąpienia*. Pojawiły się także *Materiały i miscellanea*. Tradycyjnie uzupełniają go *Recenzje* i *Spra-*

wozdania. Zasięg chronologiczny artykułów obejmuje okres od II wojny światowej do czasów obecnych.

Część pierwsza *Artykuły i rozprawy* pozwala dostrzec wielką różnorodność zainteresowań i wątków badawczych autorów skupionych wokół PUNO. Tom otwiera wspomnienie prof. Eugeniusza Kruszewskiego o początkach jego współpracy z PUNO w latach 70. XX wieku oraz z późniejszym laureatem doktora *honoris causa* tej uczelni prof. Andrzejem Żakim. Doktor Żaneta Steffek kreśli sylwetkę znanego historyka, politologa, działacza narodowego na emigracji, delegata rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie w Danii, od kilku dekad związanego z Polskim Uniwersytetem na Obczyźnie i Polskim Towarzystwem Naukowym w Londynie oraz z Instytutem Polsko-Skandynawskim w Kopenhadze – prof. Eugeniusza Kruszewskiego. Doktor inż. Marian Zastawny w syntetycznym ujęciu odkrywa przed czytelnikiem kwestie Przemysłu 4.0, w którym inżynieria podlega postępującej digitalizacji, obejmującej praktycznie wszystkie jej aspekty: od procesu projektowania, poprzez wytwarzanie, aż po eksploatację produktów. Artykuł opisuje technologie i procesy, które umożliwiają tworzenie tzw. cyfrowego bliźniaka – cyfrowej kopii danego produktu, która zawiera jego wszystkie parametry.

Najszerzej reprezentowane są w tomie badania nauk społecznych i humanistycznych. Prof. Halina Taborska opisała losy Romów Europy na ziemiach polskich w latach 1941–1945 oraz poświęcone im monumenty. Tematykę Holocaustu kontynuuje prof. Michael Fleming. Wojciech Klas skreślił sylwetkę dziennikarza, literata, radiowca – Zdzisława Broncla. Wielokulturowe oblicze Londynu analizuje dr Teresa Folga-Naidoo. Mirosław Szcześniak zaproponował teoretyczne rozważania na temat znaczenia coachingu w zarządzaniu zasobami ludzkimi w organizacji, która chce odnieść sukces, działając na trudnym i konkurencyjnym rynku w XXI wieku. Urszula Walczak przedstawiła część swoich badań nad edukacją seksualną dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

Inspiracją do tekstów zamieszczonych w *Referatach i wystąpieniach* była VI Międzynarodowa Konferencja Kwietniowa PUNO pn. „Wkład Polskich artystów i pisarzy w kulturę brytyjską po 1945 roku”, która odbyła się 9 kwietnia 2017 roku w Sali Malinowej Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie. Drukujemy je zgodnie z podziałami na poszczególne sesje. Pierwsza była poświęcona pisarzom, poetom, dziennikarzom i artystom nieżyjącym. Stąd odnajdziemy tutaj omówienie prof. Alicji Moskalowej wkładu Jerzego Pietrkiewicza (Peterkiewicza) w literaturę angielską, prof. Haliny Taborskiej – witraży maryjnych Aleksandra P. Kleckiego w kościele Our Lady Immaculate & St Phi-

lip Neri, dr Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk – twórczości Bolesława Taborskiego jako tłumacza i interpretatora, prof. Jolanty Chwastyk-Kowalczyk – czasopism emigracyjnych jako źródła do badań nad środowiskiem polskich artystów plastyków na obczyźnie,

Sesja druga – eksponowała dokonania żyjących twórców starszego i średniego pokolenia. Prezentujemy dwa spojrzenia. Ewa L. Sobczyk przedstawia twórczość plastyczną Wojciecha Antoniego Sobczyńskiego, Andrzej Maria Borkowski mówi o dorobku własnym.

Twórcy najmłodszego pokolenia byli bohaterami sesji trzeciej. Najciekawsze było odkrywanie przez historyka sztuki Sylwię Krasoń twórczości artystki sztuk wizualnych Goshki Macugi oraz artystki i designerki Alicji Patanowskiej. Anna Błasiak przybliży jednego z ciekawszych polskich pisarzy młodej generacji mieszkających na terenie Wielkiej Brytanii – Jana Krasnowolskiego.

Sesja czwarta oddała głos twórcom, przedstawicielom galerii, teatrów, grup artystycznych i literackich. Funkcjonowanie polskiego reżysera w warunkach brytyjskich opisała Helena Kaut-Howson, a działalność Galerii POSK – Joanna Ciechanowska.

W *Materiałach i miscellaneach* proponujemy Czytelnikom tekst prof. Witolda Chmielewskiego pt. *Zofia Orłowska nauczycielka i wychowawczyni na uchodźstwie*. Redakcja uważa, że „Zeszyty Naukowe PUNO” są najwłaściwszym miejscem do ocalenia od zapomnienia wyjątkowych postaci związanych z polskim wychodźstwem, a ta nauczycielka, wielka przyjaciółka dzieci i młodzieży, pracująca w Indiach, w polskim osiedlu Balachidi-Jamnagar, osiedlu Santa Rosa i w Tlalpan w Meksyku, następnie u boku ks. Józefa Jarzębowskiego w Internacie św. Stanisława Kostki w Lower Bullingham pod Hereford oraz w Kolegium Miłosierdzia Bożego w Fawley Court – do takich należy.

Tom piąty zamykają cztery recenzje ważnych publikacji naukowych, z których trzy dotyczą życia polskiej emigracji w Zjednoczonym Królestwie, oraz *Sprawozdania*.

JOLANTA CHWASTYK-KOWALCZYK

REDAKTOR NACZELNA